

[Sigsgaard.]

til løn- og huslejestigninger, og disse omkostningsstigninger skal principielt fordeles proportionalt på alle varer i virksomheden. Det kan selvfølgelig ikke gøres, og derfor skal de erhvervsdrivende selv vælge de varer ud, der skal bære forhøjelserne, og derefter indberette til monopoltilsynet. Det bliver simpelt hen forbistret svært at kontrollere, og jeg gad vidst, hvad monopoltilsynet siger til den opgave.

Bemærkningerne til ændringsforslaget til forslag til lov om anmeldelse af vejledende priser viser jo, hvor lidt hele denne lovgivning vil blive værd. Leverandørerne kan forhøje deres vejledende priser, og forhøjelserne vil i almindelighed blive fulgt op af forhandlerne. Derved stiger avancen ofte, og de kommer så i konflikt med avancestoploven. Selvfølgelig ved ministeren, at i hvert fald mange forhandlere ikke i de enkelte tilfælde vil tage det så nøje, om en vejledende pris vil bringe avancen op over det tilladelige; de vil dårlig nok være i stand til at følge med i det. Loven vil simpelt hen gøre tusinder af forhandlere til lovovertrædere med eller mod deres vilje. Monopoltilsynet kan slet ikke overkomme kontrollen, og når det så i bemærkningerne siges — det var det, den konservative ordfører glædede sig over — at straffesanktionerne skal anvendes med den største forsigtighed, og at kun sager, hvor der, som det siges, utvivlsomt er tale om grov overtrædelse, skal gå til politiet, ja, så er det det samme som at sige til forhandlerne: overtræd I blot loven; hvis I ikke gør det alt for groft, sker der jer ingenting. Loven er blevet gjort tandløs, den er en narresut, og det kan overraske, at udvalgsmindretallet ikke har hæftet sig lidt mere specielt ved det forhold, jeg her trækker frem.

I det hele taget skulle lovforslagene jo nok have været behandlet noget mere grundigt. Der har været for lidt tid til behandlingen. Selv om udvalget har afgivet en tyk betænkning, står der næsten ingenting om erfaringerne siden februar, og det ville jo ellers være naturligt, at man undersøgte lovenes virkning, inden man skred til at lave dem om. Men folketinget arbejder jo ikke nær så grundigt, som vælgerne går rundt og tror.

Det har ofte været sagt, at de erhvervsdrivendes indtægter er gået ned i lovenes virkeperiode, fordi de ikke kunne få kompensation f. eks. for udgifter til stigning i f. eks. post- og telefontakster. Af bilagene til udvalgsbetænkningen fremgår da også, at et eller flere udvalgsmedlemmer har bedt ministeren oplyse, hvor meget de erhvervsdrivende på den måde er gået glip af. Ministerens svar er klart: de er simpelt hen ikke gået glip af noget som helst. De pågældende omkostningsposter er ikke steget, og påstanden om de erhvervsdrivendes reducerede indtjening er dermed stemplet som uholdbar.

Socialdemokratiet og socialistisk folkeparti går imod ophævelsen af bestemmelsen om, at monopoltilsynet kan kræve de vejledende priser nedsat. Ministeren forsvarer sig med, at bestemmelsen aldrig har været brugt, og slutter åbenbart deraf, at den er uden betydning. Men det er jo en åbenbar fejlslutning. Bestemmelsen kan udmærket have haft en forebyggende virkning, og jeg føler mig overbevist om, at den har haft det. Dertil kommer, at der godt kunne tænkes at blive mere brug for den i fremtiden. VS er derfor enig med de øvrige oppositionspartier om, at det fortsat burde være sådan, at vejledende priser kan kræves nedsat. Som lovforslaget nu er udformet, vil loven miste meget af sin værdi.

I det hele taget er det foruroligende, men også meget oplysende at se, hvor åbenlyst glade regeringspartierne er over den svækkelse af pris- og avancelovgivningen, der nu skal ske på forbrugernes bekostning og til fordel for erhvervslivet. Regeringen kan ikke skjule, hvis interesser den først og fremmest varetager, og det nytter ikke, at den konservative ordfører påstår, at erhvervslivet nu pålægges bånd, som ikke pålægges andre befolkningsgrupper. Det forholder sig jo i realiteten omvendt. I de seneste år er erhvervslivets indkomster steget væsentligt mere end lønmodtagernes indkomster, og i sidste ende er det altid lønmodtagerne, der må holde igen. Det, der sker i dag, er efter min opfattelse, at man tager skridt til en lovgivning, der kun har meget lidt reelt indhold, en lovgivning, der skal bruges i bestræbelserne for at lokke lønarbejderne med på en såkaldt indkomst-